

Studiul epistolei către Evrei – W.J. Ouweneel

Studiul nr. 6a: Isus – Marele Preot al serviciului nostru divin (Evrei 7.1-28)

A 5.1 Însușirile lui Melhisedec (Evrei 7.1-10)

Introducere

Partea A: Persoana cea mai bună (Evrei 1.1-7.28)

1. Isus, Fiul lui Dumnezeu, mai sublim decât îngerii (Evrei 1.1-14)

Intercalare: Mântuirea mai mare, lucrată prin Fiul (Evrei 2.1-4)

2. Isus, Fiul Omului, dar mai mare decât omul (Evrei 2.5-18)

3. Isus, Fiu peste casa lui Dumnezeu, dar mai mare decât Moise (Evrei 3.1-6)

Intercalare: Isus este mai mare și decât Iosua (Evrei 3.7-4.13)

4. Isus ca Mare Preot pentru slăbiciunile noastre este mai mare decât Aaron (Evrei 4.14-5.10)

Intercalare: Realitatea mai bună și legată cu mântuirea (Evrei 5.11-6.20)

5. Isus, Marele Preot (Evrei 7.1-28)

5.1 Însușirile lui Melhisedec (Evrei 7.1-10)

5.2 Nedesăvârșirea preoției levitice (Evrei 7.11-19)

5.3 Măreția preoției lui Hristos (Evrei 7.20-28)

==> Teme

1. Citiți mai întâi întreg pasajul! Căutați să aflați exact expunerea de idei a scriitorului și scoateți în evidență temele principale ale fiecărui pasaj.

2. Ce învățăm din primele 10 versete la modul cel mai general despre tipologiile vechi-testamentale?

3. Cum trebuie să înțelegem versetul 3?

4. Ce vrea scriitorul să dovedească în versetele 4-10? Descrieți foarte exact cum decurge argumentarea.

5. Faceți același lucru cu versetele 11-19; ce trebuie să se dovedească aici?

6. Ce vrea să se spună în versetele 11,12,16,18 și 19 prin cuvântul „lege” (sau „poruncă”)?

7. Enumerați diferențele dintre preoția levitică și preoția lui Hristos din versetele 11-28.

8. Care sunt lucrurile noi, pe care scriitorul le introduce în versetele 19,22,25 și 27?

9. Ce înseamnă expresia „ni se cuvenea” din versetul 26?

10. Ce înseamnă filiațiunea în versetul 28?

A 5.1 Însușirile lui Melhisedec (Evrei 7.1-10)

1. Pentru că acest Melhisedec, împărat al Salemului, preot al Dumnezeului Preaînalt, care l-a întâmpinat pe Avraam când se întorcea de la măcelul împăraților și l-a binecuvântat, **2.** căruia Avraam i-a împărțit și zeciuală din toate, înseamnă mai întâi „Împărat al dreptății” și apoi și „Împărat al Salemului”, adică „Împărat al păcii”^a, **3.** fără tată, fără mamă, fără genealogie, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, dar asemănat Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot pentru totdeauna^{1b}. **4.** Vedeți dar cât de mare a fost acesta, căruia chiar patriarhul Avraam i-a dat zeciuală din pradă! **5.** Și, în adevăr, cei dintre fiii lui Levi care primesc preoția au poruncă, potrivit legii, să ia zeciuieli de la popor^c, adică de la frații lor, deși aceștia au ieșit din coapsele lui Avraam; **6.** dar cel care nu are genealogie din ei a primit zeciuală de la Avraam și l-a binecuvântat pe cel care avea promisiunile. **7.** Dar, fără îndoială, cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare. **8.** Și aici, oameni muritori primesc zeciuieli; dar acolo, unul care are mărturia că trăiește; **9.** și, cum am spune, prin Avraam, a dat zeciuală și Levi, care a primit zeciuieli, **10.** pentru că era încă în coapsele tatălui său când l-a întâmpinat Melhisedec.

Observații

^{1b}. De fapt „neîntrerupt”, „neîncetat”, compară cu Evrei 10.1.

^a. Geneza 14.17-20

^b. Psalmul 110.4

^c. Numeri 18.21

Comentariu

După o intercalare lungă, scriitorul continuă acum cu tema propriu-zisă (vezi Evrei 5.6,10): preoția lui Hristos după rânduiala lui Melhisedec. Scriitorul vrea să atragă atenția cititorilor lui de la preoția levitică de pe pământ și s-o îndrepte spre preoția cerească a lui Hristos. Pentru aceasta el arată că preoția lui Hristos este mai înaltă decât cea levitică:

- ea este după o rânduială mai înaltă (Evrei 7.1-10),

- ea are calitate mai bună (Evrei 7.11-25).

Ca să arate clar aceasta, scriitorul se ocupă mai întâi cu istoria lui Melhisedec din Geneza 14.17-20. Despre el sunt numite două însușiri esențiale:

Împărat: al dreptății („Melhisedec” = împărat al dreptății) și al păcii („Salem” = pace),

Preot: pentru totdeauna, neîntrerupt, veșnic (compară cu Psalmul 110.4).

Preoția veșnică este explicată tipologic prin aceea că Melhisedec ne este prezentat în Geneza 14 fără părinți și fără bunici, fără început și fără sfârșit al vieții. Desigur acel Melhisedec istoric avea părinți și de asemenea el a murit. Însă în Evrei 7 nu ne este prezentat acel Melhisedec istoric, ci se face o aplicare tipologică a persoanei sale, care se bazează pe ceea ce nu se spune despre Melhisedec. Și tocmai în aceasta – așa cum este rezumat aici: „... dar [este] asemănat Fiului lui Dumnezeu”. Melhisedec nu este Fiul lui Dumnezeu, și de asemenea nu se aseamănă cu

El, ci doar simbolic se aseamăna Lui. Hristos este Împăratul-Preot adevărat și veșnic. În continuare se prezintă relația dintre Melhisedec și Avraam:

Melhisedec a binecuvântat pe Avraam (Evrei 7.1,6,7),

Avraam i-a dat lui Melhisedec a zecea parte din pradă (Evrei 7.2,4-6,8,9).

În ambele privințe Melhisedec este mai mare decât Avraam! Căci cel care primește zeciuiala este mai mare decât cel care o dă (Evrei 7.5) și cel care binecuvântează este mai mare decât cel care primește binecuvântarea (versetul 7). Însă scriitorul merge acum un pas mai departe. Levi („tatăl” preoției levitice) era un strănepot al lui Avraam. El era ca să zicem așa în coapsele lui Avraam atunci când acest Melhisedec i-a ieșit în întâmpinare (versetul 10). Însă pentru Levi este valabil ceea ce era valabil și pentru Avraam, și drept urmare Melhisedec este mai mare decât Levi. În felul acesta rânduiala lui Melhisedec este mai mare decât rânduiala lui Levi, respectiv a lui Aaron (versetul 11).

În continuare versetul 8 aduce un alt argument: leviții primesc zeciuiala și de la poporul Israel (versetul 5) și în felul acesta par să fie pe același nivel ca Melhisedec, care a primit zeciuiala de la Avraam. Dar mai este și o altă diferență. Leviții sunt oameni muritori – de aceea era necesar să fie mulți – dar Melhisedec este (cel puțin în imagine!) un preot veșnic (compară cu Evrei 7.3). Deci, cu toate că și preoția levitică primea zeciuiala, ei sunt mai prejos decât Melhisedec și prin aceasta mai prejos decât Acela care este Preot după rânduiala lui Melhisedec: Hristos. Aceasta este detaliat în versetele 23 și 24. Întreaga argumentare din versetele 1-10 este redată încă o dată după aceea; frazele, care în text sunt considerate ca premisă sunt puse în paranteză, și la fel frazele, care numai în treacăt sunt atinse în text:

Avraam i-a dat zeciuială lui Melhisedec (versetele 2,4,6,8,9) și [cine primește zeciuială este mai mare decât cel care dă zeciuială] în afară de aceasta Melhisedec l-a binecuvântat pe Avraam (versetul 1,6), și cel care binecuvântează este mai mare decât cel care este binecuvântat (versetul 7).

Concluzia: (Melhisedec este mai mare decât Avraam; versetul 4) și (deoarece Avraam era un om mare), Melhisedec este drept urmare un om foarte mare (versetul 4).

Levi a ieșit din coapsele lui Avraam (versetul 5) și [el este identificat cu acela din ale cărui coapse a ieșit]. Concluzia: [Levi este identificat cu Avraam].

[Levi este identificat cu Avraam] și Avraam i-a dat zeciuială lui Melhisedec (versetele 2,4,6,8,9). Concluzia: Levi a dat zeciuială lui Melhisedec (versetul 9).

Levi a dat zeciuială lui Melhisedec și [cine primește zeciuială este mai mare decât cel care dă zeciuială]. În afară de aceasta: [dreptul natural este mai mare decât dreptul legal] și leviții primeau zeciuiala prin lege, (Melhisedec prin dreptul natural) (versetul 5). În afară de aceasta:

[cine este veșnic, este mai mare decât cel muritor] și leviții sunt muritori, Melhisedec (simbolic) este veșnic (versetul 8).

Concluzia: [Melhisedec este mai mare decât Levi] și [deoarece rânduiala celui care este mai mare este mai mare decât rânduiala celui mai neînsemnat], [rânduiala lui Melhisedec este mai mare decât rânduiala lui Levi].

Să se observe: în pasajul acesta se vorbește numai despre rânduiala lui Melhisedec, nu de misiunea lui preoțească. Când este vorba despre misiunea Marelui Preot al nostru, Hristos, în cer, atunci în epistola către Evrei se vorbește întotdeauna de actuala Lui slujbă în cer, care are însă caracter aaronit. Dar care este misiunea preotului Melhisedec?

În curând, în Împărăția păcii Hristos va veni din cer ca adevăratul Melhisedec, pentru ca să domnească ca Împărat-Preot și să binecuvânteze pe poporul Său Israel cu pâine și vin (compară cu Geneza 14 și Psalmul 110). Aceasta este considerată o premisă în epistola către Evrei, dar foarte puțin tratată, căci în epistola către Evrei nu este vorba despre ceea ce Hristos va face în curând pentru Israel, ci de ceea ce El vrea să fie acum pentru rămășița iudaică din Adunare (Biserică) – și prin aceasta și pentru Adunare.

Astăzi Avraam este și o imagine a credincioșilor (compară cu Romani 4.11) și prin aceasta Melhisedec o imagine a lui Hristos, care este Împăratul-Preot și al nostru (compară cu Romani 14.17; Coloseni 1.12,13; Evrei 10.21), care ne binecuvântează și pe noi cu pâine și vin, căruia noi Îi plătim zeciuiala noastră și care intonează și între noi cântarea de laudă adusă Dumnezeului Preaînalt (Geneza 14.20; Evrei 2.12). Cu toate că ultimul punct ocupă un loc important în epistola către Evrei (Evrei 2.12; 7.19,20,25; 10.22; 13.15), totuși și această aplicare tipologică a lui Melhisedec nu este tratată mai departe, deoarece pe scriitor îl interesează mai mult să prezinte diferența între preoția levitică pe pământ și preoția lui Hristos (preoția Lui aaronită) în cer.

Versetul 1: scriitorul revine la tema sa principală: preoția după rânduiala lui Melhisedec. Ca să explice mai îndeaproape această preoție, el se ocupă mai întâi cu istoria lui Melhisedec, așa cum o găsim în Geneza 14.17-20. Dacă ținem seama că Avraam este o imagine a creștinilor credincioși (compară cu Ioan 8.39,56; Romani 4.1-25; Galateni 3.6-9; Evrei 11.8-19), atunci înțelegem repede că această istorie are o mare importanță practică. Avraam cu robii lui a bătut pe cei cinci împărați străini și după această confruntare cu lumea vrăjmașă s-a întors înapoi, pentru ca acum să se confrunte cu lumea ispititoare, și de aceea mult mai periculoasă, din Sodoma. Însă Dumnezeu a călăuzit lucrurile așa fel, că mai întâi el a întâlnit în valea împăraților pe împăratul Salemului. (Un loc ciudat, care în 2 Samuel 18.18 este numit și locul de îngropare al lui Absalom; acest „tată al păcii” [așa înseamnă numele lui] este o imagine a lui antihrist, împăratul fals, în timp ce Melhisedec, împăratul „păcii” [așa înseamnă Salem; Evrei 7.2], este o imagine a lui Hristos, adevăratul Împărat). Avraam întâmpină în această vale pe împăratul din Salem. Acesta îi dă putere ca să întâmpine pe împăratul Sodomei. După toți împărații răi, începând cu Nimrod, găsim aici pentru prima dată în istoria mântuirii un împărat al dreptății și al păcii. Și pentru noi nu există nimic care să ne întărească în această lume vrăjmașă și înșelătoare, decât

numai o „întâlnire” cu Acela care este la dreapta lui Dumnezeu ca Împărat-Preot, și care ne binecuvântează, pe noi luptătorii sărmani, cu o binecuvântare minunată, cu care El va binecuvânta odată în Împărăția păcii întreaga creație (compară cu Psalmul 110). Aceste referiri la Împărăția păcii rezultă categoric din istorie:

Dumnezeu, Cel Preaînalt: mai întâi găsim o referire în Numele deosebit al lui Dumnezeu, care aici este amintit pentru prima dată: Eljoon, Dumnezeu Cel Preaînalt. Numele acesta arată că în cele din urmă Dumnezeu va birui pe toți vrăjmașii Lui. De aceea Numele acesta este amintit deseori în legătură cu Împărăția păcii (Numeri 24.16; 2 Samuel 22.14; Psalmul 7.18; 9.3; 18.14; 21.8; 46.5; 47.3; 50.14; 57.3; 73.11; 77.11; 83.19; 87.5; 91.1,9; 9.9; 97.9; Daniel 7.18,22,25,27; desigur aici nu este locul să se arate că toate aceste locuri au a face cu Împărăția păcii). În al doilea rând Dumnezeu este numit în Geneza 14.19 Creatorul, respectiv, textual Posesorul cerului și pământului. Aceasta ne amintește direct de Efeseni 1.10 și Coloseni 1.20, unde noi Îl vedem pe Hristos (Om și Dumnezeu) ca Împăciuitorul și Posesorul cerului și pământului în timpul Împărăției păcii care va veni (compară și cu Eljoon „cel mai înălțat” din Psalmul 89.27, aplicat la Solomon).

L-a binecuvântat: cum s-a spus, adevăratul Melhisedec dă deja acum luptătorilor obosiți binecuvântarea pe care El o va da odată întregii creații. Ca adevăratul preot Melhisedec intonează cântarea de laudă pentru Dumnezeu Cel Preaînalt (compară cu Evrei 2.12; 13.15) și El vine de la Dumnezeu la Avraam cu binecuvântare; cuvântul „binecuvântat” din Geneza 14.19 este același cuvânt ebraic ca „preamărit” din versetul 20. Melhisedec i-a oferit lui Avraam pâine și vin. În sens spiritual aceste înviorări sunt mai bune decât tot ce împăratul din Sodoma putea oferi lui Avraam (versetele 21-24). Avraam recunoaște aceasta prin aceea că el i-a dat lui Melhisedec a zecea parte din toată prada pe care el a luat-o de la cei cinci împărați. Nu auzim aici nimic despre jertfe, despre un altar sau despre mijlocire – toate aceste lucruri sunt foarte importante pentru slujba preoțească de mai târziu a lui Aaron. De aceea se merge mult prea departe, dacă în pâine și vin se vrea văzută o referire la Cină, căci Cina este legată cu un altar (1 Corinteni 10.16-21). Pâinea și vinul vorbesc aici mai mult despre Hristos Însuși ca hrană și sursă de bucurie pentru credinciosul aflat în lupta pământească. În odihna Împărăției El va fi aceasta pentru toți locuitorii pământului.

Versetul 2: în Împărăția păcii viitoare noi nu vom locui pe pământ, ci vom trăi cu Hristos în odihna cerului. În adevăratul înțeles profetic al ei, preoția lui Melhisedec nu are nici o importanță pentru Adunare (Biserică), ci numai pentru Israel în Împărăția păcii. Dar în aplicarea tipologică această preoție joacă un rol foarte important în epoca actuală. Căci noi suntem deja supuși în Împărăția lui Dumnezeu, care se va caracteriza prin dreptate, pace și bucurie în Duhul Sfânt (Romani 14.17). Aceasta se leagă cu versetul nostru, care redă înțelesul numelui Melhisedec (împărat al dreptății) și Salem (pace). În Împărăția păcii dreptatea și pacea vor umple întreg pământul; însă acum ambele domnesc în mijlocul credincioșilor. Ei sunt deja acum strămutați în Împărăția Fiului dragostei Tatălui.

Excurs: Salem

În Psalmul 76.2 Salem este numit alături de Sion și se referă evident la Ierusalim. Și astăzi se regăsește încă cuvântul în numele Ierusalim. Flavius Josephus spune în lucrările sale „Antichități iudaice” (1,10,2) și „Războaie iudaice” (6,10), că Salem este aceeași cetate ca cetatea de mai târziu Ierusalim. Un împărat de mai târziu din Ierusalim, Adoni-Țedec avea de asemenea un nume cu terminația „țedec” (tsedek, „dreptate”) și avea un înțeles asemănător: „Domn al dreptății” (Iosua 10.1,3). Ținutul Ierusalimului se potrivește bine rutei pe care probabil Avraam a parcurs-o atunci când s-a întors de la Damasc la Hebron. Alții sunt de părerea că ar fi mai ușor de presupus că Avraam s-a întors trecând prin valea Iordanului. În acest caz ei se gândesc la Salim de lângă Iordan (Ioan 3.23), în timp ce samaritenii se gândesc la Salim în partea de răsărit a cetății Nablu (vechiul Sihem) (evident din motive de interes personal). Noi vrem să acceptăm ceea ce este cel mai probabil, și anume Ierusalim. În acest caz Melhisedec ca imagine a lui Hristos devine mai clar, căci reședința celor doi se află în același loc.

===

(Coloseni 1.12,13). Și aceasta se leagă de epistola către Evrei, care pune mare accent pe faptul că Preotul după rânduiala lui Melhisedec este „Fiu” (Evrei 4.14; 5.5,6,8; 7.3,28). Fiul lui Dumnezeu este Marele Preot al fiilor lui Dumnezeu. El menține între ai Săi o stare de pace și dreptate, așa cum El va face în curând pe întreg pământul (Isaia 9.6; 32.1; Psalmul 85.11). Ordinea pe care o prezintă versetul nostru este ordinea istorică. Mai întâi va fi întemeiată dreptatea pe pământ, și anume prin judecăți: „Căci atunci când judecățile Tale sunt pe pământ, locuitorii lumii învață dreptatea” (Isaia 26.9). Din aceasta se va revărsa pacea pentru pământul întreg: „Și lucrarea dreptății va fi pace; și rodul dreptății, liniște și siguranță pentru totdeauna” (Isaia 32.17).

Versetul 3: scriitorul trage concluzii din ceea ce în Geneza 14 nu stă scris. De altfel întreg pasajul ne învață unele lucruri despre explicația tipologică a Vechiului Testament. Compară în privința aceasta și cu 1 Corinteni 9.9,10; 10.1-11; Galateni 4.21-31, unde cu aceeași înțelegere de la sine Vechiul Testament este interpretat tipologic (în Galateni 4 se face chiar o muștrare, că galatenii nu au făcut aplicarea corectă). Tocmai această înțelegere de la sine și muștrarea adresată galatenilor arată clar după părerea mea că și noi avem libertatea, da, chiar obligația, să explicăm locurile din Vechiul Testament în același fel tipologic. Că în privința aceasta s-au făcut multe acte necugetate și că în privința aceasta există obligația de a proceda după principii bine stabilite, este pe deplin adevărat. Însă aceasta nu trebuie să ne descurajeze să practicăm acest fel de explicație. Scriitorul epistolei către Evrei include în explicațiile sale chiar și înțelesul numelor (versetul 2) și lipsa anumitor informații (versetul 3). Aceasta din urmă este posibil numai dacă ești convins de inspirarea divină a Cuvântului. Prin aceasta ai ochi pentru felul deosebit în care Duhul Sfânt prezintă o anumită chestiune. Astfel versetul nostru se referă la faptul ciudat că Melhisedec în Geneza 14 apare deodată ca și căzut din aer, fără să se spună nici măcar un cuvânt despre trecutul lui și despre împrejurările lui de viață. La el este ceva „în afara timpului”, ca și cum el nu ar fi avut părinți și nici înaintași, ca și cum el niciodată nu ar fi fost născut sau ar fi murit. Nu este nici un motiv să se presupună că el era un fel de manifestare a lui Hristos, un fel

de apariție cerească. Versetul nostru arată clar, că el nu era fiul lui Dumnezeu, ci că el era asemănat cu El (tipologic). Felul în care Duhul Sfânt îl prezintă pe Melhisedec în Geneza 14, în el este simbolic ceva veșnic. Psalmul 110.4 se leagă direct de aceasta: „Tu ești preot pentru totdeauna, după rânduiala lui Melhisedec.” Pe parcursul capitolului 7 din epistola către Evrei sunt legate alte urmări de durată veșnică a preoției (versetele 8,16,17,24).

Dar asemănat Fiului lui Dumnezeu: aici nu se spune că Melhisedec se aseamănă cu Isus (compară cu Evrei 6.20), și nici cu Hristos (Mesia), ci cu Fiul lui Dumnezeu. Mai târziu, în versetul 28 aceasta este accentuat încă o dată și anume tocmai în context cu noi (versetul 26). Aceasta are importanță mare. În Evrei 7 avem a face cu o rânduială nouă din care rezultă în Evrei 8 un „legământ nou”, în Evrei 9 un „Loc Preasfânt nou” și o „jertfă nouă” și în Evrei 10 o „societate nouă de închinători”. Durează mult până când aceasta din urmă este tratată concret în epistola către Evrei – și ce fac aceia care se apropie de Dumnezeu în Locul Preasfânt este tratat chiar abia în Evrei 13.15! – însă mereu se găsesc referiri la acestea. În Evrei 2.10 auzim despre „mulți fii”, în Evrei 2.12 despre Hristos care intonează cântarea de laudă în mijlocul „fiilor”, care sunt frați ai Lui, în Evrei 3.6 auzim despre credincioși ca și „casă a Fiului” (în context cu Marele Preot și cortul din pustiu!), și în Evrei 4.14 și Evrei 5.5,6 Hristos este atât Fiu cât și Mare Preot. În felul acesta se schițează succesiv o linie clară, exprimată clar în cuvinte pentru prima dată în Evrei 7.26-28. La o societate de fii, care au voie să se apropie de Dumnezeu în Locul Preasfânt ca preoți, se potrivește numai un Preot, care de asemenea este Fiu. Noi, fiii mulți, El, Fiul, noi, preoții, El, „Marele Preot peste casa lui Dumnezeu” Evrei 10.21; (compară cu Evrei 3.6). Evrei 7 ne introduce într-o rânduială nouă, căreia îi aparține o preoție cu totul nouă. Marele Preot aparține acestei rânduiei noi, dar și noi aparținem acestui sistem nou, care este prezentat în Evrei 8-10. El, Cel care sfințește (Fiul), și cei care devin sfințiți (noii preoți), sunt toți dintr-unul, conform planului lui Dumnezeu ei fac parte dintr-un sistem nou. „Melhisedec” va fi în curând pentru Israel Împăratul-Preot pe tron (Zaharia 6.13), dar pentru noi Hristos este în primul rând Fiul lui Dumnezeu. Noi suntem într-adevăr acum supușii Lui, dar așa cum am spus, supuși în Împărăția Fiului dragostei Tatălui (Coloseni 1.12,13); Hristos ca Fiu este Cel întâi-născut între mulți fii (Romani 8.29).

Versetul 4: după ce persoana lui Melhisedec a fost prezentată, trebuie arătat că el este mai mare decât Avraam și prin urmare mai mare și decât urmașii acestuia, Levi și Aaron. Așa că și preoția lui Melhisedec este mai mare decât preoția lui Levi (versetul 5), și de aceea exclamarea: „Vedeți dar cât de mare a fost acesta.” Scriitorul face deseori așa, dar de cele mai multe ori în referire la Hristos (Evrei 2.9; 3.1; 12.2,3). Ia seama cât de mare era acest Melhisedec, după a cărei orânduială Hristos este Mare Preot. Chiar și patriarhul Avraam, deosebit de important pentru Israel, i-a dat zeciuală din prada lui. Prin aceasta întreg iudaismul este supus sistemului legat cu Melhisedec. Căci cine primește zeciuală este mai mare decât cel care dă zeciuală.

Versetul 5: scriitorul descrie acum seminția lui Levi cu toate calitățile ei. El specifică într-adevăr numai pe „cei dintre fiii lui Levi care primesc preoția” cu privire la o expunere viitoare despre preoția levitică (versetele 11-13), însă deocamdată el nu vorbește despre familia lui Aaron, ci despre seminția întreagă a lui Levi, deoarece seminția întreagă primea zeciuală de la popor.

Scriitorul știe într-adevăr că în realitate leviții obișnuiți primeau zeciuiala de la popor și aceștia la rândul lor dădeau zeciuială preoților, însă el nu se ocupă aici cu aceasta (vezi Numeri 18). Aici este vorba că între Melhisedec și leviți era o oarecare concordanță: amândoi luau zeciuială de la altcineva. Însă mult mai importantă este diferența mare între cei doi. Pentru leviți era o poruncă, Legea lui Moise, potrivit căreia ei aveau voie să ia zeciuiala de la popor. Însă aceasta nu însemna că leviții de la natură ocupau un loc mai înalt decât restul izraeliților. Leviții erau frații celorlalte seminții și celelalte seminții descindeau ca și leviții din coapsele lui Avraam. Deci leviții aveau voie să primească zeciuiala de la popor, cu toate că și restul poporului descindea din Avraam și prin aceasta stăteau pe același nivel cu leviții. Leviții aveau dreptul la zeciuială numai pentru faptul că Dumnezeu le-a dat acest drept categoric în baza unei porunci. Prin natura lor, ei nu posedau dreptul acesta.

Versetul 6: dar luați acum seama la Melhisedec. El nu făcea parte din seminția lui Levi. De aceea dreptul lui la zeciuială nu era pe baza unei porunci a lui Dumnezeu. El nici măcar nu făcea parte din una din celelalte seminții, ca să posede un drept de zeciuială. În acest caz Melhisedec s-ar fi putut referi la descendența lui (compară cu versetul 3). Și cu toate acestea el a luat zeciuială de la Avraam. Nu pe baza unei porunci sau a descendenței, ci, așa putem noi adăuga, pe baza propriei sale persoane și a funcției sale. Prin aceasta el era mai mare decât Avraam, și prin aceasta mai mare decât Levi (vezi versetele 9,10). Aceasta este detaliat cu un al doilea punct, dar care a fost numit deja în versetul 1. Melhisedec a fost însă și cel care l-a binecuvântat pe Avraam. Și cel care binecuvântează este mai mare decât cel binecuvântat (versetul 7). Aceasta are importanță mare și pentru noi. Orice binecuvântare creștină este legată cu Persoana și funcția lui Hristos în cer (compară cu Efeseni 1.3,20; 2.6). În curând binecuvântările se vor vedea public, când se va arăta adevăratul Melhisedec (compară cu Efeseni 1.10; 2.7!) și lumea întregă va avea parte de ele. Astăzi lumea încă nu vede nimic din acestea; umbrele binecuvântărilor pot fi recunoscute numai de aceia care intră în Locul Preasfânt (Evrei 10.19-22) și acolo cu ochi spirituali văd pe Hristos, care a intrat dincolo de perdea ca Înainte-mergător (Evrei 6.19,20). „Vedeți dar cât de mare a fost acesta!” El este „Marele Preot al bunurilor viitoare” (Evrei 9.11); „Bunuri” înseamnă aici „lucruri bune”, binecuvântări care acum sunt încă de viitor. Sunt bunurile viitoare (compară cu Evrei 10.1); dar bunurile, care vor umple cândva pământul, umplu deja acum inimile credincioșilor. Tot ce Hristos va face în curând în Împărăția păcii este deja realitate pentru noi cei care suntem supuși în Împărăția lui Dumnezeu – în forma ei actuală nevăzută (compară cu Matei 13.11,17,52): dreptate, pace și bucurie (Romani 14.17), înfiere și dragoste (Coloseni 1.12,13).

Versetul 7: este adevărat că regulile numite aici sunt întotdeauna valabile. Cel neînsemnat este întotdeauna binecuvântat de cel mai însemnat. Bătrânul Simion a binecuvântat într-adevăr în Luca 2.34 pe Iosif și Maria, dar nu a binecuvântat pe copilul Isus! Eroul bătrân al lui Dumnezeu putea într-adevăr binecuvânta părinții, dar în ceea ce-L privea pe Copil, el putea numai să fie binecuvântat prin Copil. Este cu atât mai remarcabil că Iacov a binecuvântat pe faraonul Egiptului (Geneza 47.7,10): bătrânul patriarh, prințul lui Dumnezeu, stătea din punct de vedere moral mai sus decât prințul Egiptului. Cât de mare a fost totuși Melhisedec, dacă el era cel care l-a binecuvântat pe bunicul celui care l-a binecuvântat pe faraon. Principiul că cel mai mare

binecuvântează pe cel mai mic a fost cu regret neglijat în creștinătate, dacă se crede că „preoțimea” (predicatorul sau păstorul) ar putea binecuvânta „biserica”. Este slujitorul mai mare decât Acela căruia el îi slujește? Nu folosește la nimic, dacă în această privință se obiectează, că slujitorul se roagă ca binecuvântarea lui Dumnezeu să coboare peste comunitate, căci (a) și preotul vechi-testamental nu au făcut altceva. Însă el era mai mare decât poporul, cel puțin în ceea ce privește rugăciunea pentru binecuvântare. (b) Se face chiar o diferență esențială între „binecuvântarea” dată de un purtător al funcției (cu punerea mâinilor) și „rugăciunea pentru binecuvântare” a unuia care nu este ordonat, care îndeplinește funcția de reprezentant.

Versetul 8: scriitorul revine la primirea zeciuiei de către Melhisedec și leviți. Contrastul este exprimat prin cuvintele „aici” și „acolo”. Cuvintele nu se referă la anumite locuri, ci ele înseamnă „în acest caz” (și anume, leviții) și „în cazul acela” (și anume, Melhisedec). Atât leviții cât și Melhisedec au primit zeciuială; dar există două diferențe esențiale:

- Leviții au luat zeciuiala de la cei ca ei, exclusiv pe baza unui drept dat lor de Dumnezeu prin Lege; dar Melhisedec a primit zeciuială, deoarece el era mai mare, atât în ceea ce privește persoana lui cât și funcția lui (versetele 5,6);

- Leviții erau oameni muritori (de aceea erau mulți preoți, căci ei erau împiedicați prin moarte să rămână; versetul 23), însă Melhisedec era unul „despre care se mărturisește că el trăiește”.

Odinioară s-a tras concluzia din Geneza 14, pe baza absenței ciudate a unor situații, că Melhisedec tipologic (nu cel istoric) este un preot care rămâne veșnic (Evrei 7.3); se vorbește chiar despre o mărturie pozitivă; și aici scriitorul se gândește desigur la Psalmul 110.4, unde preoția veșnică a lui Mesia este comparată cu preoția lui Melhisedec. Acolo se mărturisește indirect, că ea este veșnică. Leviții aveau nevoie de zeciuiala de la popor, ca să trăiască. Însă chiar și zeciuiala nu-i ținea în viață pentru totdeauna. Însă Melhisedec nu a luat (în orice caz simbolic) zeciuiala de la Avraam ca să trăiască; el nu avea nevoie de această zeciuială. Avraam i-a dat zeciuială lui Melhisedec din respect și în semn de omagiere. La fel și noi nu putem dărui nimic lui Hristos, ca și cum El ar avea nevoie de ceva, ca să trăiască. El este un Preot veșnic, moartea nu mai are nici o putere asupra Lui. Ceea ce noi Îi dăm din bunurile noastre, din timpul nostru și aptitudinile noastre, dar și lauda și adorarea noastră, I le dăm din respect și ca omagiere.

Versetul 9: și de fapt: scriitorul folosește această expresie ca să arate prin ea că ceea ce el spune acum este într-adevăr ceva puțin neobișnuit, da, chiar cutezat. Nu că nu s-ar fi putut imagina că Levi nu ar fi fost în coapsele lui Avraam; aceasta nu era un fel neobișnuit de a privi lucrurile de către iudei. Avraam este marele străbunic („patriarhul”; versetul 4) al întregului Israel, inclusiv al leviților. Dumnezeu vede în el pe Israel întreg („Tu și sămânța ta”). Însă desigur se merge mult prea departe când se spune că și Levi a dat zeciuială lui Melhisedec prin Avraam; aceasta se poate spune numai sub forma „ca să zicem așa”. Argumentul propriu-zis este suficient de tare: în Avraam este inclus și Levi, căci Avraam este străbunul leviților. Deci dacă Melhisedec primește zeciuială de la Avraam și de aceea Melhisedec este mai mare decât Avraam, atunci el este mai mare și decât Levi; și atunci și preoția lui Melhisedec este mai mare decât cea a lui Levi.

Versetul 10: în coapsele tatălui: expresia „coapse” corespunde felului de exprimare iudaic „a ieși din coapsele cuiva” (Geneza 35.11; 2 Cronici 6.9), pe care am întâlnit-o și în versetul 5 (compară cu Faptele apostolilor 2.30). Coapsele (șoldurile) sunt folosite simbolic ca loc al puterii de a naște, dar și ca loc al minții, de exemplu în 1 Petru 1.13. Deci aceasta nu trebuie interpretată fizic, că Levi era în coapsele lui Avraam, ci în sensul că Levi, ca și întregul Israel, era inclus în patriarh. Și ca atare Levi stă pe același nivel ca Avraam, respectiv chiar mai jos. Deci dacă Melhisedec este mai mare decât Avraam, prin aceasta el este în orice caz mai mare și decât Levi. Deci în total sunt trei motive pentru care Melhisedec este mai mare decât Levi:

- Leviții primeau zeciuială de la cei care erau ca ei, pe baza unei porunci divine; Melhisedec a primit zeciuială, deoarece el prin natura lui era mai mare (versetele 5,6);
- Leviții erau oameni muritori, dar Melhisedec era (simbolic) un preot care trăiește veșnic (versetul 8);
- Leviții au dat zeciuială (în Avraam), însă Melhisedec a primit zeciuială (versetele 9,10).